

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Újságírás
1.4 Szakterület	Kommunikációtudomány
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Alkalmazott médiatudomány

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Újságírás válságkövetekben						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Tibori Szabó Zoltán						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	tel: 0722-364789, e-mail: tibori@xnet.ro						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					7
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					21
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama			52		
3.8 A félév össz-óraszama			94		
3.9 Kreditszám			6		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> számítógépes ismeretek (World, Excel stb.), internet-kapcsolat, e-mail

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	nincsenek – az előadások hallgatása ajánlott
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<p>a hírek állandó követése</p> <p>a szemináriumokon való aktív részvétel</p> <p>közismert haditudósítóról szóló kötelező dolgozat leadása</p> <p>a leadási határidő elmulasztását, indokolt esetben, előzetesen a szemináriumfelelős tudtára kell hozni</p> <p>a plágiumot, a hamisítást vagy bármilyen más csalási kísérlet esetében a hallgató a dolgozatára egyest kap, és az egyetem fegyelmi intézkedéseivel kell számolnia</p>

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C4.4. Az információ kezelésében használt felmérési kritériumok, módszerek és modellek alkalmazása</p> <p>C4.5 Egyéni részprojekt kidolgozása egy szerkesztőség és/vagy kutatói csoport tevékenységével összehangolva, egy projekt keretén belül</p> <p>C5.2. Az újságíró szakmai felelősségére vonatkozó gondolatmenetek megfogalmazása, megoldási módszerek kidolgozása a forrásokkal való kommunikációs problémákra.</p> <p>C5.3. A kommunikációs, mediálási, tárgyalási és közvitát feltételező helyzetek kezelése a tömegtájékoztatási eszközök segítségével, a közösség helyes tájékoztatása követelményének betartásával.</p> <p>Ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> - a válságövezetekben folytatott újságírás szaknyelvének elsajátítása - az ehhez szükséges kutatások és írástechnikák ismerete - a vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogi normák ismerete - a specifikus szakmai etikai normák elsajátítása <p>Képességek</p> <ul style="list-style-type: none"> - sajátos témák kidolgozásának és sajátos feladatok elvégzésének a képessége - napi realitások feltárási képessége, az igazság megállapítása érdekében - feszült helyzetekben folytatott munka képessége
Transzverzális kompetenciák	<p>CT2. A hatékony munka elveinek alkalmazása a multidiszciplináris csoportban, egyes hierarchikus feladatok teljesítése mellett.</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemzési, értelmezési, szervezési és összefoglalási képesség - a válságövezetek újságírásra jellemző román és angol szakkifejezések használatának a képessége - jó megfigyelési és kezdeményezési képesség - az emberi sokszínűség és a multikulturalitás megbecsülésének a készsége - a magán- és a közösségi tulajdon feltétel nélküli tiszteletben tartásának a készsége

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • a hallgatók felkészítése válságövezetekben folytatott munkára • a vonatkozó etikai szabályok elsajátítása • nemzetközi, hadászati háttérbeli összefüggések elemzési képességének a kialakítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • mindazoknak az ismereteknek az elsajátítása és szakavatott használata, amelyek birtokában az újságíró a napi hírfolyamból, történekekből és más információkból képes kritikusan kiszűrni a munkájához hasznos információkat • a releváns témaválasztási, dokumentumkeresési, információelemzési valamint a tudósításoknak perspektívát biztosító kérdezői kompetenciák elsajátítása és alkalmazása • riportok és tudósítások megírásának technikai válságövezetekben, mind a napi munka, mind pedig a nagyobb projektek esetében

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p><u>1. hét:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Az alapvető célkitűzések, a kötelező és az ajánlott szakirodalom, valamint az értékelési szempontok részletes ismertetése 	előadás	
<p><u>2. hét:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevezetés a válságövezetben történő újságírásba - Az újságíró krízishelyzetben. A fixer - Specifikus képességek és követelmények: a 	előadás + beszélgetés	

helyi életkörülmények, hagyományok és a helyi kultúrák ismerete, geopolitikai, katonai és biztonságpolitikai tájékozottság		
<u>3. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - A haditudósítás, története, körülményei - Híres haditudósítók - Haditudósítás az első és a második világháborúban - Tudósítások a holokausztról - Tudósítások különböző emberirtásokról 	előadás + filmrészlet	A hallgatók egyénileg dolgozzák át választanak, amelyhez specifikus kutatást kell végezniük.
<u>4. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - 1990 előtti konfliktusok tükrözése a médiában - A koreai háború, a vietnámi háború (az első televízió közvetített háború) 	multimédiás előadás	
<u>5. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Az első öbölháború - A Moldova és Transznisztria közötti háború - Háborús övezetekben jelen lévő erők: katonaság, hírszerzés, diplomácia; Az újságíró viszonya ezekkel az erőkkel - Újságíróból fogoly 	előadás	
<u>6. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Az 1990. márciusi marosvásárhelyi etnikumközi konfliktus - A második öbölháború (a műholdon való időben közvetített háború) - Az afganisztáni háborúk 	előadás	
<u>7. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Polgárháborúk a volt Jugoszláviában. A délszláv háborúk. Sarajevó ostroma. Belgrád bombázása. A koszovói krízis - Újságírók az etnikai tisztogatásról 	előadás	
<u>8. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Fegyveres konfliktusok a volt Szovjetunió területén - Újságírás befagyasztott konfliktusok területén: Ciprus, Transznisztria, Oszétia, Abházia, Hegyi-Karabach stb. 	előadás	A forráskutatás eredményeit összegző dolgozatok leadása.
<u>9. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Az arab-izraeli konfliktus. Mi a Dzsihád? - Al-Dzsazíra vagy CNN? - A szíriai genocídium - Nemzetközi terrorizmus. Nem állami aktorokkal folytatott háborúk. A terrorizmus finanszírozása - 2001. szeptember 11. – tanulságok a médiának 	multimédiás előadás	
<u>10. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Etnikumközi konfliktusok Afrikában - A ruandai genocídium - Véres konfliktusok Kenyában, Szomáliában, Szudánban, Etiópiában 	előadás	
<u>11. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - A szélsőjobboldal térnyerése Európában - A bevándorlók ellen folytatott „háború” 	előadás+vita	

<ul style="list-style-type: none"> - Az európai kisebbségi kérdés - A Krim-félsziget Oroszország általi bekebelezése - A kelet-ukrajnai fegyveres konfliktus 		
<u>12. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - A válságövezetekben folytatott újságírás kockázatai a 21. században - Információbegyűjtés a titkosszolgálatokról. Az Assange-eset. A Snowden-eset. 	előadás	
<u>13. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Vegyi, biológiai és nukleáris katasztrófák - Hogyan mutassuk be az áldozatokat 	előadás	
<u>14. hét:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Etikai normák; A válságövezetekben folytatott újságírás szakmai szabályai - A tantárgy tanulságai és konklúziók 	előadás+beszélgetés	

Könyvészet

A. Kötelező

1. Ignatus, David (2010): "The dangers of embedded journalism, in war and politics", *Washington Post*, Sunday, May 2, 2010 (<http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2010/04/30/AR2010043001100.html?sid=ST2010043001134>)
2. Bloxham, Donald–A. Dirk Moses (eds.) (2010): *The Oxford Handbook of Genocide Studies*. Oxford–New York: Oxford University Press 3.
- Neville, Peter (1999): *The Holocaust*. Cambridge: Cambridge University Press
4. Marrus, Michael R. (1989): *The Holocaust in History*. New York: Meridian
5. Tibori-Szabó, Kinga (2011): *Anticipatory Action in Self-Defense. Essence and Limits under International Law*. The Hague – Berlin – Heidelberg: TCM Asser Press – Springer
6. Naimark, Norman M. (2001): *Fires of Hatred: Ethnic Cleansing in Twentieth-Century Europe*. Cambridge, MASS: Harvard University Press 7.
- Churchill, Winston S. (1989): *A második világháború. I-II. kötet*. Budapest: Európa Könyvkiadó
8. Ormos, Mária (2000): *Egymagyar médiavezér: Kozma Miklós. Pokoljárás a médiában és a politikában (1919–1941)*. I-II. kötet. Budapest: PolgART Könyvkiadó
9. Oltványi, Ottó – Oltványi Tamás (1990): *A vég*. Budapest: Szféra
10. Bethlen, Béla (1989): *Észak-Erdély kormánybiztosa voltam*. Budapest: Zrínyi Katonai Kiadó

B. Ajánlott

11. Kapuscinski, Ryszard (1987): *A császár*. Budapest: Európa Könyvkiadó
12. Mills, C. Wright (1959): *The Power Elite*. London-Oxford-New York: Oxford University Press
13. Orme, William A. Jr (2007): "Protection of Journalists", in Roy Gutman, David Rieff and Anthony Dworkin (eds.): *Crimes of War*. New York, London: Norton: 270-273.
14. Foerstel, Herbert N. (2006): *Killing the Messenger: Journalists at Risk in Modern Warfare*. Westport, CT: Praeger
15. Hoskins, Andrew (2004): *Televising war: from Vietnam to Iraq*. New York and London: Continuum International
16. Smith, Hedrick (1992): *The Media and the Gulf War/the Press and Democracy in Wartime*. Seven Locks Press
17. Kuypers, Jim A. (2006): *Bush's War: Media Bias and Justifications for War in a Terrorist Age*. Rowman & Littlefield Publisher
18. Hallin, Daniel C. (1989): *The Uncensored War. The Media and Vietnam*. University of California Press
19. Knightley, Phillip (2002): *The First Casualty: The War Correspondent as Hero and Myth-Maker from the Crimea to Kosovo*. The Johns Hopkins University Press
20. Sontag, Susan (2003): *Regarding the Pain of Others*. New York: Farrar, Straus and Giroux

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az első hadifényképész: Szatmáry Papp Károly	esettanulmány+beszélgetés	
2. War Correspondents (Haditudósítók)	filmvetítés + vita	
3. Az Amanpour-eset: részrehajlás vagy objektivitás?	vita	
4. Találkozás a speciális egységek szakembereivel	multimédia+gyakorlat+vita	
5. A hallgatók egyéni kutatásai	tájékoztatás a dolgozatok haladásáról + beszélgetés + útmutatások	
6. A megelőző csapások doktrínája. Mit mond a nemzetközi jog?	különböző hazai, külföldi és nemzetközi bíróságok joggyakorlatának a vitája	
7. A leadott egyéni kutatáson alapuló értékelése	a dolgozatok bemutatása és vitája	

Könyvészet

1. International Center for Journalists: www.icfj.org
2. Committee to Protect Journalists: www.cpj.org
3. Society of Professional Journalists: www.spj.org
4. Roth, Mitchel P. (1997): *Historical Dictionary of War Journalism*. Westport, CT: Greenwood
5. Mezey Eszter (é. n.): Robert Capa, a haditudósítás és az emberség nagykövete. (<http://ujakropolisz.hu/cikk/robert-capa-haditudositas-emberseg-nagykovete>)
6. Gorda Éva (2012): A magyar haditudósítás az első és a második világháborúban. (http://uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2012/gorda_eva_thu.pdf)
7. László Ágnes (1997): *Egy sors, egy század. Fábry Pál élete mozaikképekben*. Budapest: Magvető
8. Kincses Előd (1990): *Marosvásárhely fekete márciusa*. Budapest: Püski

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy az elméleti felkészítés mellett, olyan gyakorlati ismeretek elsajátítását is biztosítja, amelyeket a munkáltatók feltételként támasztanak avégett, hogy a válságövezetekben folytatott tevékenységük nyomán minél könnyebben eladható tudósítások és riportok születhessenek. Az ilyen munkákat napjaink újságírójától a szakmai szervezetek szorgalmazzák, a közösségek pedig megkövetelik.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	a leadott anyag ismerete	írásbeli vizsga	40%
10.5 Szeminárium / Labor	dolgozat leadása jelenlét	értékalapú osztályozás névsorolvasás	40% 20%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- egyéni dolgozat leadása és bemutatása a vizsga feltétele
- aktív részvétel az előadásokon és a szemináriumokon
- szóbeli vizsga: az előadott anyagból és az ajánlott szakirodalomból

A félév során, az előadás-szemináriumokon megszerzett ismeretek felhasználásával, a hallgatónak önálló kutatáson alapuló dolgozatot kell írniuk, amelynek témáját szabadon választják. A témaválasztás határideje: az utolsó októberi előadás. Az elkészült dolgozatot legkésőbb az utolsó decemberi előadás alkalmával lehet leadni. Pótlási lehetőség csak a következő tanévben van, ezért a hallgatónak igyekezniük kell feladataikat határidőre elkészíteni. A téli vizsgaidőszakban elmulasztott vizsgát a téli pótszesszióban lehet letenni. További vizsgalehetőségre csak a következő tanév téli vizsgaidőszakában nyílik alkalom. A dolgozat leadásának elmulasztása, illetve az órák több mint 25 százalékának kihagyása esetén a hallgató nem állhat vizsgára, s kénytelen lesz a következő tanévben mindent előről kezdeni. A plagizálás, illetve a vizsgán véghezvitt csalások vagy csalási próbálkozások ugyanezt eredményezik, továbbá a tanszék általi kivizsgálás után esetenként elhatározott szankciót vonják maguk után.

Kitöltés dátuma

2018. majus 10.

Előadás felelőse

(dr. Tibori Szabó Zoltán)

Szeminárium felelőse

(dr. Tibori Szabó Zoltán)

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018.05.11.

Intézetigazgató

